

Bemærkninger til forslaget

Forholdet mellem samfundets myndigheder og samfundets borgere er i stadig stigende grad blevet et alvorligt problem. Med rette eller med urette føler borgerne sig ofte trådt for nær af de afgørelser, som træffes, være sig af statslige eller kommunale myndigheder. En retssag vil ofte være for omstændelig eller bekostelig for dem, og det er derfor væsentlig, at der findes en anden instans, til hvilken de kan henvende sig og uden udgift få en mere objektiv vurdering af det berettigede eller uberegtigede i det, de er blevet udsat for.

Behovet for at tilgodese betragtninger af denne art må da også siges at være anerkendt ved indførelse af ombudsmandsinstitutionen ved grundloven af 1953. Man har tilmed udvidet folketingets ombudsmands kompetence, således at han i et vist omfang også kan tage sig af kommunale anliggender.

Først og fremmest af geografiske grunde skønnes denne ordning imidlertid ikke at være tilstrækkelig og betryggende. Det, der navnlig gør sig gældende, er, at mange jævne mennesker ikke evner at udtrykke sig tilstrækkelig præcist i juridiske og administrative anliggender og i det hele ikke er motiveret for den skriftlige fremstillingsform, hvorimod de føler et stærkt behov for at have nogen, med hvem de kan snakke om deres problemer.

Dette hensyn ville kunne tilgodeses ved at foretage en decentralisering af klageapparatet, for så vidt angår den kommunale administration. Hvis der oprettes en stilling som ombudsmand i hver amtskommune med kompetence til at behandle klager fra borgerne over afgørelser truffet i en primærkommune inden for amtskommunen eller i amtskommunen, ville den enkelte borger gennem-

snitligt ikke få længere til det offentlige kontor, end at han ville kunne indfinde sig personligt for at forelægge sit klagemål.

Hertil kommer, at det også rent principielt kan forekomme ønskeligt, hvis ombudsmandsinstitutionen holdes adskilt, for så vidt angår den statslige og den kommunale administration. En sådan ordning kunne naturligt kombineres med en vis udvidelse af den nu bestående klagemulighed i kommunale sager. Den ville også være kombineret med den fordel, som ligger i, at en lokalt placeret ombudsmand ville have, eller i al fald gradvis ville erhverve sig, et omfattende lokalkendskab, der ville gøre ham mere kvalificeret til at behandle klagesager over lokalt betonede problemer.

Da Københavns og Frederiksberg kommuner som bekendt som de eneste i landet ikke er underlagt den almindelige amtskommunale inddeling, ville det være nødvendigt at indføre en tilsvarende ordning tilpasset disse kommuners helt specielle struktur.

Der vil naturligvis være en del udgifter forbundet med gennemførelsen af en ordning som den foreslåede. Forslagsstillerne er ikke i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at kunne afgive et sikkert skøn over disse udgifter. Det er imidlertid forslagsstillernes opfattelse, at udgifterne ikke bør veje for tungt over for hensynet til borgernes retssikkerhed og tryghedsfølelse over for den offentlige forvaltning. Hertil kommer, at den omstændighed, at man som modstykke ikke længere lod folketingets ombudsmand have nogen kompetence med hensyn til kommunale klagesager, naturligvis måtte føre til en indskrænkning af hans aktivitet med dertil hørende muligheder for besparelser på ombudsmandsinstitutionens budget.